

Zo krijg je op school (n)iets voor elkaar

Erik Meester en Annemieke Keersmaekers

- Casus rekenonderwijs

In een dorp in het oosten van Nederland staat een basisschool. De ouders van de leerlingenpopulatie hebben een gemiddelde tot hoge sociaal-economische status. De gemiddelde leerresultaten op de school zijn doorgaans goed en leerlingen scoren ook vrijwel altijd hoog op de Centrale Eindtoets in groep 8. Er is onder leraren weinig aandacht voor het verbeteren van de leerresultaten, omdat prima resultaten bijna vanzelfsprekend zijn. De school besteedt momenteel volop aandacht aan interventies gericht op het verbeteren van leerlingen hun 'mindset' en 'executieve functies'.

De leraren kennen elkaar goed, vormen samen een hecht team en de meesten van hen zijn al jaren werkzaam op de school. De sfeer in het team is te omschrijven als gezellig, jolig en familiair. Om de lieve vrede te bewaren, worden lastige discussies of kritiekpunten liever vermeden. Om de drie weken vindt er een teamvergadering plaats. Daarin wordt voornamelijk gesproken over huishoudelijke zaken, zoals de vervanging van losse stoeptegels op het schoolplein en het uitruimen van de vaatwasser. Er worden daarnaast veel festiviteiten georganiseerd: van uitgebreide carnavals- en sinterklaasvieringen tot de officiële warme truiendag. Onderwijsinhoudelijk wordt er weinig samengewerkt of samen geleerd door de leerkrachten. Professionaliseringsactiviteiten of onderwijsinhoudelijke studiedagen zijn eerder uitzondering dan regel.

Op een gegeven moment blijkt uit de trendanalyses van de intern begeleider dat de leerresultaten van het rekenonderwijs lager zijn dan wat op basis van de leerlingpopulatie verwacht zou mogen worden. De directeur oppert het plan om zo snel mogelijk een nieuwe lesmethode voor rekenen te implementeren, met de verwachting dat daarmee de resultaten zullen verbeteren. In de school is een curriculumontwikkelaar werkzaam, die voorstelt om hiermee te wachten totdat de oorzaken van de tegenvallende resultaten onderzocht zijn. Zij analyseert daartoe toetsgegevens en lesmethodes, observeert rekenlessen, interviewt leraren en leerlingen en verdiept zich in vakliteratuur over rekendidactiek. Zij formuleert op basis van haar bevindingen drie voorstellen ter verbetering van het rekenonderwijs:

1. schaf inderdaad een nieuwe lesmethode aan die kerndoeldekking is;
2. besteed meer tijd aan het automatiseren van rekenfeiten;
3. versterk de didactische vaardigheden van de leraren.

De curriculumontwikkelaar wil de voorstellen met het team bespreken, maar op de volgende teamvergadering staat de aankomende landelijke pannenkoekendag, de internationale dag van de ijsbeer en wederom het uitruimen van de vaatwasser al op de agenda.